

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΑΘΗΝΑΙ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 1896

❖ 31 ❖

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

ΚΟΛΑΣΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

II
Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑ
ΚΑΙ
ΤΑ ΔΥΟ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΑΔΕΙΩ ΚΟΜΜΑΤΑ

Οὔ μικρὸν δὲ ἐπιδῶρ ἐπὶ τῆς τύχης τῶν ἀρχομένων καὶ ἡ τοῦ χαρακτῆρος τῶν οὐδ' ἀνωτάτων τοῦ κόσμου ἀρχόντων βαθυτάτη διαφορά, ἢ μετὰ τὴν οὐρανίαν μεταπολίτευσιν ζωηρῶς διατρανωθεῖσα.

Ὁ Διάβολος εἶναι ἀρχὸν λαϊκῶν, δημόδιον, δημοτικῶν, εὐπαίετους, κλασσικῆς μορφώσεως, λαλῶν τὴν λατικὴν ὀρθότερον καὶ ευφλωττότερον, ἢ τὴν ἱβραιοὴν ἢ λογιὰ ὄντος τοῦ Βαλαάμ· ἐνὶ λόγῳ εἶναι ἀρχὸν γνωστῶς τοῖς πάσι. Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος ἐν τῷ κόσμῳ, ὅστις κἀ μὴ ἤκουσε περὶ τοῦ Ὁλοκαυτοῦ μωρίας τρομαρῶν καὶ καταπληκτικῆς ἱστορίας, νὰ μὴ εἶδε τὸν Ἄμειβετο τὴν τούτλ' ἕμιστον Βρυκόλακα, Δράκοντα, Ἐξωτικὸν, Καλλιανόχο, Στοιχεύει, Τελώνιον, Φάντασμα, Λάμια, Μύρα, Νεράϊδα, Στρογγύλα ἢ ἄλλο τι, ἄρρην ἢ θῆλυ, σεβαστὸν μέλος τῆς ἀπεράντου καὶ ἀτελειότητος διαβολικῆς οικογενείας. Δὲν ὑπάρχει, ὅστις κἀλλόγῃρος, ὅστις κἀ μὴ ἐσχησθῆ πρὸς τὸν Ἀσφοδρέμενον ἢ νὰ μὴ ἤξευρε ὅσα καὶ ὁ Τριμετάστατος ἢ καὶ περισσώτερα τοῦ Μάρου, ὡς μαρτυρεῖ τὸ αἰθνικὸν τοῦτο ἀκίβηστον, ὅπερ ἀναγράφει τῆς Σατανουπόλεως τὰ Χρυσὴ καὶ α' Ὅσιος Χατζῆ, μὴ ἀντίχων, ὡς οἰεῖται, εἰς παρετεταχμένῳ νηστειῶν, εἴφησεν ἐν τῷ κελίῳ αὐτοῦ ὡς ἐπὶ τῆς φλογὸς τοῦ λύχνου. Τοῦτο ἰδὼν ὁ ἡγουμένος ἐκ τῆς ὀπῆς τοῦ κλειθροῦ, εἰσῆλθεν αἴφνης εἰς τὸ κελίον ἵνα ὑποβάλλῃ εἰς κόπην τὸν ἀμάρταντο.

Ὁ Διάβολος κ' εἰπερζεν, εἶπεν ὁ καλλόγῃρος, ὅστις ἦτο κομματάκι λιχουδῆς.

Τὴν ματρὰ, λῆξ, ἐφώνησεν ὁ Διάβολος ἐμφανίζόμενος, αὐτὴν τὴν τέχνην δὲν τὴν ἤξευρε· τὴν πρῶτον ἀνέκδοτον ἀπὸ αἰ. Ὁ μύθος ὁλοκρῖ ὅτι αἱ ἄγιοι καλλόγῃροι εἶναι καὶ τοῦ Διαβόλου διαβολώτεροι. Δὲν ὑπάρχει τίλος κυρούλα, ἧτις νὰ μὴ εἶδε τὸν Παιρασοῦ ἢ νὰ μὴ ἤκουσε περὶ τοῦ Βασίλειου κατ' ἄλληλ' ἰδοῦσθε νὰ κέραια ἢ τὴν οὐρανῶν, τὸ πρόσωπον ἢ τὰ ὑπόθετα τοῦ Σατανᾶ· τιμητικῶν γὰρ τὸ βλέπειν τῶν τρανῶν ἀρχόντων τὰ ὀπίσθη. Δὲν εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Μωυσῆ: Καὶ ἀρελὴ τῆρ χῆρα καὶ τότε αἶτι τὰ ὀπίσω μου· τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀρθήσεται σαι· Ἄλλὰ διατὶ νὰ ἐνδοκροῦσθε εἰς πρῶτα πασιγνώστα, ὡς τὰ διαβολικά· Τίς ἀνοεῖ ἐν τῷ κίον τούτῳ καὶ τῆ χῶρξ κατὰ τῶν ὡτων ὅτι ὁ Διάβολος δὲν κομπετταεὶ πλέον ἐν ταῖς ἐρήμοις τῆς Ἀραβίας, ὡς ἐπὶ τῶν χρίτων Ἄντωνίου τοῦ Μεγάλου, ἀλλὰ κατεκαὶ τὰς πόλεις καὶ ἰδία τίρπεται ἐμφύλαχτων ἐν τοῖς κομμοτηρικῶν τῶν κομμομένων δεσποινῶν, διαβολικὰ ὥτως ἐργαστήρια, εἰς ἀ-

εἰσέρχονται αὐταί τεσσαράκοντα σύρουσαι Ἰανουάριος καὶ ἐξέρχονται τὸν εἰκοστὸν Ἀπρίλιον ἀγούσαι καὶ τὰ ῥέματα τῆς Τριδὸς ἐπὶ τοῦ προσηῶν φέρουσαι. Εἶναι δὲ ἀνάγκη νὰ προσθέσωμεν, πρὸς οὐλοπίου, ἴσως δὲ καὶ οὐλοπιοῦν ἀναγνώστας, ἀποτεινόμενοι, ὅτι οὐλοπιοῦ γῆς ὁ Διάβολος τυχεῖται ὡς τοσούτων δημόδης καὶ λαοφιλῆς, ὅσον ἐν τῇ σοφωτάτῃ Γερμανίᾳ, τῇ πατρίδι τοῦ δοκτορος Φαύστου, τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν μάγων.

Ἐκεῖ ὁ Μεριστοφελες, περιβεβλημένος μορφὴν μέλανος τράγου, ἔχοντας ἀνθρώπινον πρόσωπον, μέλαν ὠκυτῶν, καὶ φέροντας ἐπὶ κεφαλῆς δύο παμμέγιστα κέραια καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἀνημέτην λαμπάδα, προεδρεῖται τακτικῶς, ἐπὶ θρόνου καθήμενος, τῶν μαγικῶν ἐκείνων συνελεύσεων (sabbat des sorciers), ὡν περιβάλλεται ἐγένοντο αἱ συκροτούμεναι ἐτησίως ἐν Γερμανίᾳ, τὸ μεσονύκτιον τῆς 30 Ἀπρίλιου πρὸς τὴν 1 Μαΐου, ἐπὶ τοῦ Βρόνου ἢ Βλοκσβέργ, τοῦ ὑψηλοτάτου τοῦ Χάρτζ ὄρους, διαβολικὴν ἐντεῦθεν περισημότητα κησαμένον. Ἐκεῖ μάγοι, μάγουσαι, στρίγγλι, μαγείας ἀριστοτέχνη, μαγείας ἐρασιτέχνη, μαγείας ὄκομοι ἢ ἄλλοι νεόφυτοι, πάντες αἱ ἐν Σατανᾷ ἀκαδημαίικαι προσέγγονται διασημίως τῷ ἀέρι μαγικῷ ἄλλ' ἂνα καὶ παραδόξῳ τῶ τρόπῳ, καθάλλια ἐπὶ τράγων, ὄνω, ἡροκαλοξίλων καὶ ἄλλων τοιστων ἱσοτικῶν ὑποζυγίων, ἵν' ἀποτινωσὶ τῷ ἀρχοντὶ Μεριστοφελῇ ὄρον σαββατικὸν καὶ ὑποτελείας καὶ ὄσωσαν αὐτῷ τὸν ὄρειλόμενον ἀσπασμόν.

Καὶ εἰ μὲν ἐπιμελεῖται εἰσῆροι προάγουνται προδιθαζόμενοι καὶ ἀμειδόμενοι, εἰ δὲ ἀμειδῶν ὑποβιβάζονται ἢ καὶ τιμωροῦνται, εἰ δὲ νεόφυτοι μυσνοῦνται ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, ἰδιοκίτηρι στήματι τῷ σώματι σημεῖομένοι. Τὰ τῶν συνελεύσεων ὄνω ἐπίσθημα πρακτικὰ μεγάλας καὶ κατ' ἐπιπέδω ἔχειται τὴν θαυμασίαν τῶν γυναικῶν πρὸς τὴν μαγίαν ἐπίδοσιν, ἐπιποιάζουσαν καὶ τὰ κάλλιστα τῆς ἀνδρικῆς φιλοπονείας ἀποταξίματα. Ἡ δὲ ἐμερτος αὐτῆς τοῦ γυναικείου φίλου πρὸς τὴν μαγίαν εἶσαι ἀπογράψωντες ἐξήρει διατὶ πανταχῶ γῆς πλεονάζουσαν αἱ μάγουσαι καὶ αἱ στρίγγλι τῶν μάγων καὶ τῶν γήτῶν, καὶ αἱ αἱ πάσα σχεδὸν γῆνη ἤξευρε ἀπὸ μάγια. Τέλος λέγει το sabbat δια βδύλου καὶ καννιβαλικῶν συμποσίου, — καθ' ἂ κομμικῶς διατείνονται χριστιανεῖ τινες συγγραφεῖς — ἀπαρτιζόμενοι ἐκ φρίτων, ἀρακῶν κηκυρῶν, ἱκανῶν τιμωρηθέντων, καὶ νηπίων πρὸ τοῦ βαπτισματος σαχαγέντων, Θεῖστω δαιπέων, ὡ ἐπακλουθεῖσιν ζῆματα βάρκιαι τε καὶ ἀυλοσστα καὶ μανιῶδες xaxaxar χερσὶ, ὄρηια βιβήλα καὶ φρυγασθῆ, τὰ ἱερὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ μυστήρια διακωμωδοῦντα. Ἄλλὰ τίς ἐγέρων δὲν βλέπει ἐνταῦθα, ὅτι πάσαι αὐταί καὶ μορφαὶ κατηγόρῃαι κύριον σισπὸν ἔχουσαι νὰ ἀνεκρημύσῃ τὴν ἄλλως εἰκτικὴν καὶ ὄλωι γαλλικὴν μαγειρικὴν τοῦ Σατανᾶ, ἵνα ψυχαγῶσιν τὸν ἄλλον πάντων τῶν ἐπιθιμούντων, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, νὰ τραποῦσιν ἐν ὄρξ εὐθιῶ τὴν πρὸς τὸ Βρό-

κον ἀγούσαν, ὄρωι μὴ ἀποθῶσαι τῆς πεινῆς ἢ ἀναγκασθῶσαι νὰ φάγωσι φρίτῶν καὶ ἀνθρωπίνας σάρκας καὶ γίνωσιν οὕτω καννιβαλοί. Μάταιοι λόγοι, διότι ἐπιγνωστον ὅτι ὁ Διάβολος ἦταστα ὄρηγεται τῆς διαίτης τῶν κελῶν καὶ ὄρθοδόξων χριστιανῶν, οἵτινες εἰ μὲν δὲν ἐσθίουσαι φρίτῶν, τρώγουσιν ὄμοι: ὄκαπαῖδια, σαλῆρακος, ταραμὰ καὶ ἄλλα τοιαυτὰ εἰδοξῆ τὴν ὄψιν, ἀλλὰ σωτήρια τὴν ψυχὴν ἐδὲσματα. Βεβαίως δὲν ἀποστρέφεται τὴν χριστιανικὴν μαγειρικὴν τὸναντίον μάστα δέικνεται ὡς πρὸς τὴν τράπιζαν πιστότατος καθολικός, ἐτι πλέον, καπίζι· ἀγαπᾷ νὰ τρώγῃ καλά, ὡς Πάπας Μαρτίνος ὁ Δ', — ἀστὶς ... ἐσκασε ἀπὸ τὸ πάλυ τὸ πάχος, τρέγων ἀκαταπίεστος ἐγγέλις τῆς Βολῆσῆς! —, καὶ νὰ πίνῃ καλλίτερα, ὡς Πάπας Βενεδίκοτος ὁ ΙΔ', ὁ ἐντεῦθεν κληθεῖς «potatur egregius» (ἀριστος πινόμενος) καὶ ἀπαθανασίεθις δια τῆς παροίμιαις ταύτης «bibere paroliter» (πίνειν παπαδικῶς), πρὸς τιμὴν αὐτοῦ πλάσθεισις.

Καὶ τοσαῦτα ἐν ἀμυδρῇ συκχαρῆρι περὶ τοῦ δημόδης χαρακτῆρος καὶ τῆς λαϊκῆς πολιτείας τοῦ μέλανος ἀρχοντος. Ἐλθῶμεν δὲ νῦν εἰς τὸν γλαυκόν.

ΕΠΙΘΝΑΙΟΣ Κ. ΛΕΩΠΙΟΣ
ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ
Α. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Εἰς τὸν τόπον αὐτόν, ὅπου τὰ βιβλία εἶναι σπάνια, ἐν βιβλίῳ ἐκδιδόμενον καὶ εἰς μίαν ἐπαρχίαν ἀκόμη σημαίνει πάλυ ὑπὸ φιλολογικὴν ἐπεσθιν. Καὶ πρῆμισένοσ περὶ ἐπαρχίων φιλολογοσῶν ἐν Ἐλλάδι, ὑποθέτωμεν, ὅτι δὲν ὑπάρχον τοιαυταί. Ἀν ἀραρῖσόμεν τὴν Κίριανον, ἧτις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ἐπαρχία, φιλολογικὴ ἐπαρχία κίρησαι δὲν δεικνύεται οὐδέποτε. Εἰς τὰς Πάτρας ὑπάρχει κάποια μικρὰ ἐξάειρσις ἀκόμη. Οἱ Πάτρινοι περὶ τὸ ἱμπὸρίον τῶν καὶ τὴν σταβίδα τῶν ἔργων προεδρῆσθ ἡροματικῶς περισσώτερον τῶν λοιπῶν ἐπαρχίων ἐν Ἐλλάδι. Ἐκτὸς τῶν ὄνω καθημερινῶν ἐρημεριδῶν τῶν, τῆς «Πελοποννήσου» καὶ τοῦ «Νεολόγου» τοῦ ἀμερικανιστάτου τοῦτο δια τὰς Πάτρας καθημερινῶ εὐλολου, ὄπερ ἱδημοῦρησεν ἐκ τοῦ μῆνεος εἰς περιεργώτατος ἔλληρ ῥαβόρτερ ὁ κ. Ἰωάννης Παπανδρόπουλος, ἐν ἀγαπᾶτε, ἀρακῆ καὶ πάλυ ἐκδύεται καὶ κάποια ἀνωτάτη φιλολογικὴ ζῆμισος. Ὁ Πάτρινοσ βεβαίως γνωρίζων κάλιστα τὸν πλέον διακρημίενον τῶν λογογράφων, τὸν κ. Λεωβιδῶν Κανελλόπουλον. ἴσως νὰ τὸν γνωρίζων περισσώτερον ὡς προξενικὸν ὑπάλ-

λῆλον, ὡς ἕνα κομψὸν νέον, περιβεβλητόν καθὺ βράδυ εἰς τὸν συνοσισμὸν τοῦ ἰσοπεροῦ περιπάτου τῶν ἀνὰ τὸν Μῶλλον, τὸν μετὰ τινῶν ἄλλων ἀνετηγμῆτων καὶ ἔμπῶν φίλων τοῦ ἀποτεινόμενου τὸν φαιδρῶτερον πατρῶνον κίβλιν. Ἄλλὰ πάντως ἦλ τὸν γνωρίζων καὶ ὡς διηγηματογράφον στὶς ὄρις τοῦ, ὄπως ἔγραφε περὶ αὐτοῦ κάποτε ὁ Μητοάκης. Ὁ ἀρετὰ γνωστού καὶ παρ' ἡμῶν νεορῶς οὔτος λόγιος, ἔργετα νὰ γῆνη γνωστότερος μὲ τὸ τελευταῖον βιβλίον τοῦ ἐκδιδέν ὑπὸ τοῦ ἐν Πάτρῳ δεικνόμενου τοῦ βιβλιωπολίου τῆς «Εστίας» κ. Κ. Ἀνδρῶστου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Εἰκόνες καὶ Διηγήματα». Διὰ νὰ ἐάθῃαν μίαν ἰδίαν τοῦ μικροῦ τούτου φιλολογικῶ ἔργου εἰ ἀναγνώσται τῶν α' Ὀλυμπίων καλὸν θὰ ἦτο ν' ἀνατίσθη ἱεταῦθα ὁ σύντομος πρόλογος τοῦ γραφεῖς ὑπὸ τοῦ κ. Κοστῆ Παλαμά. Ἄλλ' ἐπειδὴ οὔτος ὑπάρχει ἐπιτε νὰ διαβάσθῃ ἀπὸ τοῦ διαβάσαντος, ἢ καλλίον τοῦ ἀγοράζοντος πρῶτονται Ἐλληνικὰ βιβλία, ἢβελήσαμεν καὶ ἡμεῖς νὰ δῶσωμεν μίαν ἰδιουτέραν ἐπισκοπήσιν τῶν «Εἰκῶν καὶ τῶν Διηγημάτων».

Ὁ κομψὸς οὔτος τόμος περιέχει 150 περίπου σελίδας, ἐν αἷς συσφίζονται αἱ ὄκα πέντε εἰκόνες καὶ διηγήματα. Ἡ τίγη ἀπὸ τὰς ἀραλῆς αὐτὰς γραμμὰς δὲν λείπει, ὅπως δὲν λείπη καὶ τὸ αἴσθημα. Τὸ ὄρος ἐξ ἄλλου κηαιναται τὴρα μὲν εἰς καθαρεύουσας, ἔπειτα εἰς δημοτικῶν, καὶ ἔπειτα εἰς ἀναγμῶν γλώσσαι. Τὸ σφάλμα αὐτὸ δὲν ἐπιθαρῖνει τὸν συγγραφεῖ, ἀλλὰ τὴν παράδοξον αὐτὴν ἐπεσθιν ἢ διέρχεται ἢ ἔλληρικὴ φιλολογία. Ἐν ὄσω γραφονται ἀξίαι ἔργα εἰς ὄλον τῶν γλώσσων αὐτὸν κηαιναται, καὶ ἐν ὄσω ἀρακῆ πεπειθῆσιν κηαις δὲν ἐχει σχηματῖται ἀκόμη περὶ τῆς γλώσσης τοῦ πρέπῃ νὰ γράφωμεν, ὁ καθῆεις εἰναι ἐλευθερος νὰ γράφῃ εἰς ὄποιαν γλώσσαν θέλει. Τὸ σπουδαῖον πάντοτε εἶναι ν' ἀραρῆθῃ εἰ τῆς φιλολογικῆς τοῦ ἔργασις πάντοτε, ἔξ ὄνω αὐτατελοῦς βιβλίου τοῦ, καὶ μία αὐτοτελεῖς ἰσοφίη, κατάρησθ κηαισασμένη εἰς πάντα ἀναγνώστην. Καὶ ἀστυχῶς τοῦτο δὲν εἶναι εὐκολον δι' ὄλους τοῦς πρωτογράφοτας ἐν Ἐλληρικῶν βιβλίον. Τὸ νὰ ἐκδῶσ τις ἐν Ἐλληρικῶν βιβλίον δὲν εἶναι ὄσοκλον, ὄσον ὄσοκλον εἶναι ν' ἀναρακῆ μὲ στερὸν, μὲ ὄρισμένο, μὲ ἀραρῖς ὄρος, νὰ παρῶσασθῆ εἰς τὸ βιβλίον, ὄπως καὶ εἰς τὸν κόσμον μὲ τὰ αὐτὰ χηαικτικτικὰ, μὲ τὴν αὐτὴν ἀρμονίαν ἐν τῷ συνόλω τῆς ἱεροσῶσεως τῆς μορφῆς, τῆς ἀντιλήσειος, τῆς ἐμπνεύσειος. Τοιοῦτο πρῶτον δὲν κηαιπηται ἐντελῶς ἴσως τὸ περὶ οὔ ὁ λόγος σῆμερον πατρῶνον βιβλίον. Ὁ συγγραφεῖς τοῦ, ὄστις ἄλλως τε ἐχει ἀρακῆ ἐυχέρησιν ὄρους καὶ ἀναπαρῶστικῶτητα κηαινῆ, δὲν ἦβηλησε νὰ μᾶς δῶσῃ τοιοῦτον δείγμα συγγραφικῆς ἀξίαι. Καὶ λέγωμεν δὲν ἢβελήσθ, ὄτιοι ἔσχη συναισθησῖν αὐτοῦ, ἐν ὄσω κατενόσθαι καὶ ἐτιπλορῶρσθ τὸ βιβλίον τοῦ μὲ τὰς ἀρακῆ διασακρητιστικὰς αὐτὰς λῆξεις «Εἰκόνες καὶ Διηγήματα». Ὄταν θὰ ἐκδῶσ νέον βι-

βλίον, οὐδεμία ἀμωβολία, ὄτι θὰ φανῆ πλέον ἔρηκατῆς τῶν θεμάτων τοῦ καὶ τοῦ ἔργου τοῦ. Ἄλλ' αἱ ἔρηκατῆς αὐταί ὑποσῖασεις τοῦ ἔργου δὲν εἶναι παρὰ ἀσῆμῶνται λεπτομῆραι, κἰ ὄποιαι δι' αὐτῶν μὲν τὸν ἀναγνώστην ἡμωρεῖν εἶναι αἴσθηται, διὰ τὸν ἄλλον δὲ ἐντελῶς ἀνεπαῖσθηται. Τὸ γεγονός εἶναι, ὄτι τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸ κ. Κανελλόπουλου δὲν εἶναι οὔτε τι κηαινόν, οὔτε τι σῶσθη. Πολλογοῦ τῶν ἐκόνων τοῦ καὶ τῶν διηγημάτων τοῦ ὄ συγγραφεῖς δεικνύει ἀρακῆ καλῖσθησῖαν, χῆριν, φυσικότητα. Τὸ «Παράθυρον» εἶναι διηγηματικὰ συγκηνωτικῶτατος ἀναπαρῶστικῶτος, ὄσον καὶ χηαιρισμένοσ ἱεροσῶσεως. Τὸ «Ἀνοσοῦρημα τοῦ ΠαπαΝικῆ» εἶναι μία ἡβωγραφία πρῶτότωτος, καλὰ παρημῆν ἀπὸ τῶ λαϊκῶ ἦθῃ καὶ καλὰ ἀποδωμένοσ. Ὁ «Ἀθωρῶπῶκος» εἶναι μία κηαινωική εἰκὸν, ἧτις θὰ κηαινῆ νὰ ἡερολογῆσῶσιν ὄλοι αἱ γνωρίζοντες τὸν πατρῶνον βίον, ὄτι καλλίτερα δὲν ἡδύναται νὰ γρῶφῃ θὰ κηαινῆ ἀκόμη νὰ νημισῶσιν, ὄτι εἰρῖσκησῖται στὰς Πάτρας, καὶ ἀποπνεῦον τὸν ἰδιορῶρθηον ἀρακῆ τῶν, τόσον πιστὰ εἶναι γραμμένοσ. Τὸ «Γιὰ τὴν τιμὴ τῆς Ἐρηκῆς» εἶναι τὸ ἀρακῆτερον τῶν διηγημάτων τοῦ βιβλίου, τὸ ἐρισσῶτερον ψυχοληγημένοσ, τὸ εἰς ἀγνῶτερον δημοτικῶν γραμμένοσ, τὸ ἐνεργώτερον, οὔτως εἶπεν. Εἰς ὄκα αὐτὰ τὰ διηγήματα καὶ εἰς ἄλλα ἀκόμη διαλάμπουν πρῶσῶτα καὶ προτερήματα ἱκανὰ νὰ μᾶς πείσωσιν πῶς ἐν συστηματικώτερον ἐεργάξῆτο ὁ συγγραφεῖς τῶν, θὰ μᾶς παρητί συγχοτῆρας τοιαυτὰς ἐκῶρετος ἐντεπῶσεως, οἰας μᾶς παρήτει σῆμερον διὰ τοῦ πρῶτου βιβλίου τοῦ. Ἴδοσ τίλοσ πάντων καὶ εἰς διηγηματογράφος Ἐλληρ κῆ συμπερηλησθεῖς εἰς τὴν ἀθανασίαν τῶν λοιπῶν διὰ τῆς ἀναδημοσιεύσειος ἴνωσ ἔργου τῶν καὶ διὰ μίαι ὄθησιν εἰκόνος τῶν εἰς τὰ περισημα α' Ἐλληνικὰ Διηγήματα I». ἴσως οἰα τοῦτο νὰ εἶναι ἀκόμη πάλυ ἀνώτερος ἀπὸ πολλῶν ἐκ τῆς ἀπαθανασίεθις αὐτῆς πληθῶρας τῶν Ἐλλῆνων διηγηματογράφων, ἧτις ἀκόμη δὲν ἡμωρεῖ νὰ καθησῶσῃ τὴν συνειδήσιν τοῦ κ. Ρεῖδου, διαμαρτυρομένου μὲ τὴν λεπτήν του εἰρωσῖαν:

— Τριάντα πέντε διηγηματογράφοι! ὄσοι ἢ Γαλλία δὲν τοῦ ἔχει! Περίρημος ἄνθρωπος αὐτός ὁ Κασῶδης ποῦ τοῦς ἀνεκάλυψε! ... Ἀπλοῦς, μετριόρροον ὁ κ. Κανελλόπουλος ἐν τῇ ἡσυχίᾳ τοῦ, χωρῖς νὰ ζῆτῆ νὰ ἐπιδῆλθῆ, χωρῖς νὰ ἀγῶνιζέται διὰ νὰ γράφῃ, χωρῖς νὰ φιγωρῶρῃ ἀκαποῖς, πολλὰ ἡμωρεῖ νὰ κηαινῆ, πολλὰ ἡμωρεῖ νὰ γράφῃ ἀπὸ τὸν μεθυστικὸν ἐκείνον πατρῶνον μῶλλον, ἀπὸ τὸν περιεργον ἐκείνον λημένοσ, ἀπὸ τὸν ἰδιορῶρθηον αὐτόν σταρῖδοσπορον καὶ σταρῖδοσκοσμον. Καὶ εἰς νέος ποῦ ἔγραψε τὰς «Εἰκόνες καὶ τὰ διηγήματα» δὲν ἡμωρεῖ εἰς τὸ μέλλον νὰ διαψῆσῃ τὰς ἀγαθὰς αὐτὰς ἐλπίδας μᾶς καὶ τὰς εἰλικρινεῖς εὐχὰς μᾶς.

ΜΠΟΕΜ

ΕΝΑΣ ΓΑΜΟΣ ΣΤΟ ΤΣΙΒΕΡΙ (*)

Τὸν Ἰοῖνη τοῦ 1884 ἔκανα τοῦς γάμουσ μὲ κοπέλλα τῆς καρδίαις μου καὶ ἱπῆγα στ' Ἀνάπλι, τὴν πατρίδα μου, γιὰ νὰ περῶσω τὸ φεγγῆρι τὸ μέλιον. Ἡ μακαρίτισσα ἢ θεῖα μου Σπεράντος Ἰατροῦ καλοσῶτα γυναικα, μὲ παραχώρησε τὴν ὄρατῆ ἔξοχη τῆς γιὰ νὰ μείνω ὄσο θῆλω.

Ἡ ἔξοχη αὐτῆ εἶναι στὸ περισημα Τσιβέρι στὸ ἴδιο μέρος ὄπου ἦσαν στὸν παλαιὸ καιρὸ τὸ Γενεῖσιν. Ἀκόμη στὴν ἀκρογαιλία φαίνονται τὰ θεμεῖλια τῆς ἀρακῆς πολιτείας. Τὶ ὄρατῆ ἦσῖ ποῦ ἔχει τὸ Ἰαβέρι! βλέπει ἀπὸ καὶ τὸ βάθος τοῦ ἀρακῶκοῦ κόρρου, τὸ ἄρρος μὲ τὸν καταπρῶσον κηαιπο τοῦ καὶ φηλοῦτερα τὰ ζακουσῖνα Ντερβανάκι, ὄπου ὁ πρῶτος Ἐλληνας κηαιπέτοσ, ὁ ὄδοσασῖνος Γέρος τοῦ Μωρῖα, ἀνεμωσκόρπισε τὸ μεγάλο στρατὸ τοῦ Νηράμαλη, ποῦ εἰχε κηαιρῖσῖ ὄλα τὴν Ἐλλάδα, παρετῆσ τοῦ Μωρῖα. Τὸ ὄσο γιὰ τὸν Κολκοτρῶνη! τὸ ὄνομά τοῦ θὰ μείνη ζακουσῖμοσ σῶν τοῦ Μιλῶσδῆ σῆς Πλατείας, γιὰτὶ καὶ ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος ἱμῶδοσαν τοῦς βάρβαρους νὰ κηαιρῖσῖν τὴν πατρίδα μου. Πῶσον ἢ μακαρίτισσα, ἢ ἀλησῶμοσῖνη γυναικα μου, ἕγγινη τοῦ Γέρου τοῦ Μωρῖα, μὲ συχῖσῖσῖν ἐκτῶτα κάθῆ μέρα μὲ τὰ κηαιτῆ τὰ γηαιμὰ βουῶν, τὰ ὄδοσασῖνα Ντερβανάκι! Ἀντικρὸ στὸ Ἰαβέρι εἶναι τὸ Ἀνάπλι μὲ τὰ γερὰ κῶστρα τοῦ, τὸ παρησῶν Παλαμῆδῖ τοῦ ὄσλαδῶ, τὸν ἴσο-Καλιέ τοῦ καὶ τὸ Μπουρτζῆ τοῦ. ὄκα αὐτὰ φαίνονται σῶν πανορῖμα. Δίπλα στὸ Τσιβέρι, ὄστικῶ, σῆ ρῖζα μεγάλου βουουῦ εἶναι οἱ Μῶλοι μὲ τὴ λέρνη λῖμνη τοῦ. Νὰ μὴ τὰ πολυλογοῦ ὄλο τὸ ἀγνῶτιστι γῖρω, γῖρω στὸ Ἰαβέρι εἶναι γιὰ ζωγράφισμα. Τὶ κηαιρα νὰ μὴ εἶμαι ζωγράφος! ὄθ᾽ ἔκανα μία ἀπὸ τῆς καλλίτερας ζωγρακῆς ποῦ μωρεῖται νὰ γίνωσ.

Τὸ ἔρογικὸ σῶπι τῆς θεαῖς μου εἶναι καὶ μεγάλο καὶ ὄμορρο. Εἶναι χηαισῖμοσ μῆσα σὲ κῆπο καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, ὄπου ἔχει καὶ ἔξῶσθ, ὁ κῆπος μῶιάζει σῶν σῶδα μὲ πάλυ πλαταιῶ σαλασπάτια καὶ κατεβαίνει ὡς τὴ θάλασσα, ἢ ὄποιαι χηαιπάει στὸν τοῖχο τοῦ περιβολίου πρῶτε μὲ ἡσχο, ἡσχο καὶ γλυκὸ μωρμωρητό, σῶν κηαιρομῖλημητῶ, σῶ παρῶζῖνοσ πατέρας ποῦ θηαιμῶναι καὶ ἀγῖρῖσαι καὶ φωνάζει καὶ βρῖζει τὴν κηαιμένη τὴν κῶρῃ τοῦ, γιὰτὶ τὴν ἡρε νὰ λῆ κῶνῶνα γλυκὸ λογάκι μὲ τὸν ἀγαπητικῶ τῆς. Τὸ περιβολὶ εἶναι ρηαιτέμῖνο ὄλο μὲ κηαιπορῶρα δαντρὰ καὶ ζῶνα καὶ μωσχομῖρῖζει πάντα τὸ καλοκαιρί. ὄντας ὄμοι: τὸ ἀγῖρῖκα ἐργετα ἀπὸ τὸ βδύνο τῶτες μωσχοβῶλαί το θηαιμῖ ποῦ εἶναι τρέλλα. Ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸν ἔξῶσθ

(*) Τὸ γηαιρον Κυβέρισον καὶ κηαιωὸ Τσιβέρι ἢ Τσιβέρι εἶναι ἐκταμένοσ ἐπὶ τῆς ἀρακῆς πόλεως τοῦ Γενεῖσιν, ὑπάρηται δὲ εἰς τὸν ὄρηον Ἄραγιον.

1. Ἐσοδ. ΑΓ', 23.

1, 2. Ὅρα περὶ Μαρτῖνου καὶ Βενεδίκοτος Ἐετικῶν Ἡμωρόρησιν 1886, σελ. 140—142.

είναι ένα πηγάδι που έχει ένα νερό άθανατο. Όλαις ή γυναίκες του χωριού, γρηαίς και νεαίς, παντρεμέναις κι ανύπαντρες, χήραις και ζωντοχήραις (γιατί ήτανε και μιὰ ζωντοχήρα στο χωριό) έρχόντουσαν με τὰ σταμνιά τους ή τὰ βαρέλια τους και τὰ κουβαδάκια τους και έπεραν νερό. Μπορεί να πη κανείς πως εκείνο το πηγάδι ήτανε σαν έφημερίδα κοινωνική, γιατί εκεί έλέγανε όλα τὰ νέα του χωριού.

Εγώ με τήν καυμένη τή γυναϊκά μου καθούμαστε στον άμωρρο εξώστη για να πέρουμε δροσιά και τὰ ακούγαμε όλα. Τότενες το τρανό ζήτημα του χωριού ήτανε ο γάμος τής όρφανής Δεσποινίδος... με το Μήτσο... έναν από τους λεθέντες του Τσίβεριού. Η Δεσποινιώ δεν είχε πατέρα, μιὰ μάνα μοναχά γρηά. Ήταν κοπέλλα φρόνιμη και δουλευτάρα: επήγαυε και θέριζε, ξεφύλλιζε, εθειάφιζε και τριγύσε τ' άμπέλια με το μεροκάματο. Βιός δεν είχε ή δόλια ή άρρανούλα: μεροδούλι μεροφάγι. Με τὰ χεράκια της έζούσε και τήν κακομίσρα τή γρηά τή μάνα της. Οντας τής περισσευε καιρός δεν τον έχανε στον βρόντο, παρά έδουλευε και έφαινε όλα τὰ χρειάζόμενα πανικά και στρουθιά για τήν προικιά της. Μονάχη της έξενε το μαλλί ή το βαμπάκι και ύστερα το έστριβε στη ρόκα (είναι αλήθεια πως σ' αυτό τήν έβόηθαγε κ' ή μάνα της, γιατί ήτανε ή μόνη δουλειά που μπορούσε να κάνει ή γρηά), ύστερα στήν άνέμη και το έκανε γερή κλωστή και ύστερα στον άργαλιό που έφαινε λογιής, λογιής άμωρρα και γερά πανικά, άντρομήςδαις, φλοκάταις, συγκούταις και ό,τι άλλο χρειάζεται σ' ένα νοικοκυριό.

Αν ή Δεσποινιώ δεν ήτανε πολύ ήλιοκαμένη θα ήταν πολύ άμωρρη, γιατί είχε μάτια μαύρα και μεγάλη φρύδια καμαρωτά, γραμμένα με το κοντύλι, στόμα με χείλια κόκκινα, κόκκινα σαν κεράσια μαγιατικά, μαλλιά κατάξανθα πολλά και μακριά που έχύνονταν σαν καταρράχτης στής πλάταις της και έφταναν κάτω από τή μέση της. Δεν ήταν ή Δεσποινιώ ούτε ψηλή, ούτε κοντή, ούτε παχιά, ούτε άχαμη. Το στήθος της μονάχα είχε φουσκωμένο περισσότερο από τήν αναλογία του κορμιού της και ενόμιζε κανείς πως είχε κρυμμένα σ' αυτό δυο μεγάλα λεμόνια. Οι νεοί του χωριού που τὰ έβλεπαν να ξεχωρίζουν στήν πουκαμισα της έξερογλύφονταν και έτρεχαν τὰ σάλια τους σαν να στηθαν λείμονια. Αυτή ήτανε ή Δεσποινιώ που εκείναις της μέραις τήν είχαν ταχτικά στο στόμα τους ούλαις ή γυναϊκες του χωριού και ούλαις τήν επαινούσαν: που και που εύρισκόντανε καμμιά από ζήλια να τήν κακομιάση στο στόμα της.

Ο Μήτσος ήτανε από τ' άρχοντόπουλα του χωριού, γιατί είχε δυο στρέμματα σταφίδα, δέκα στρέμματα χωράφι και ένα σπήτι χαμόγειο ιδιαιτησία του, και θα έπερνε ακόμα και άλλα τόσα άπάνω κάτω, όντας ο πατέρας του με το

καλό θα έκλεινε τὰ μάτια του. Άμωρρος δεν ήτανε, μα ούτε και άσημος, είχε όμως άπάνω του λεβεντιά και καρδιά μεγάλη και ήτανε δουλευτής και φρόνιμος στο μεθύσι του. Ποτές δεν έκρέμαγε το ζουνάρι του για καυγά, μα και κανένα δεν άφρησε ποτέ να του πατήση τή φούντα του σακουριού του ή τήν κάππα. Τή Δεσποινιώ τήν αγάπησε και τής το έειπε.

— Δεσποινιώ, τής λέει μιὰ μέρα που τήν ξεμνάχιασε στο λόγγο σε μιὰ πατηλιά από πίσω, τὰ μάτια σου με λάβωσαν μέσα τήν καρδιά και σ' αγαπώ πολύ.

Η Δεσποινιώ, σά φρόνιμη κοπέλλα, κατέβασε τὰ μάτια της και έφηνε κατακόκκινη και ντροπιασμένη.

— Στάσου, τής λέει ο Μήτσος, γιατί φεύγεις, δε μου λές και συ κανένα λογάκι.

— Εγώ; τί να σου είπω ή δόλια.

— Δε μ' αγαπας και συ;

— Κι' αν σ' αγαπώ κι' αν δεν σ' αγαπώ δε μπορώ, δε ταιριάζει να στο είπω. Αν συ μ' αγαπας με καλό σκοπό, γιατί δεν το λές τής μάνας μου, μον το λές σ' έμένα;

— Αν το είπω τής μάνας σου θα με θελήσης συ;

— Και ποιά στο χωριό δε θα θελήση σένα;

— Ξέρω γώ; μπορεί να έχης δοσμένη τή καρδιά σου σ' άλλον.

— Και σάμπως αδειάζω ή φτωγή και ν' αγαπήσω; όλημερίς δουλεύω.

— Καλά Δεσποινιώ, τής έειπε με χαρά ο Μήτσος, τότες θ' αγαπήσης 'μένα όντας θά σε πάρω, γιατί θα σου μένη καιρός ν' αγαπήσης.

— Το λές έσύ να με πάρης; μα για να ιδούμε αν με θέλουν κ' οι γονεοί σου που είμαι φτωγή και άρρανή!

— Μπα! και τί με γνοιάζει 'μένα. Δεν είμαι άντρας; είμαι εικοσιτριών χρονών. Και με τὰ χέρια μου αυτά έκανα σταφίδα και χωράφια.

— Αχ! ή δόλια κ' εγώ είμαι εικοσιτριών χρονών και δεν μπόρεσα να κάνω ακόμα ούτε τὰ προικιά μου.

— Μη στενοχωριέσαι Δεσποινιώ γι' αυτό. Έμένα δε με γνοιάζει για προικιά. Σαν θα σε πάρω και θα έχης καιρό, γιατί εγώ δε θα σ' άφίνω να ξενοδουλεύης, φιλάνεις όσα θέλεις.

— Μα τώρα τί θα είπουνε ή γυναϊκες του χωριού που δε θα έχω ή άμωρρη ούτε πολλά, ούτε καλά προικιά; δε θα με κατηγορήνε τή φτωγή;

— Αυτό σε σκοτίζει; δεν πην να λένε ό,τι θέλουν. Μην ιδρώνει τ' ατί σου άπ' αυτά, Δεσποινιώ. Σώνει που σ' αγαπώ εγώ. Τίποτες άλλο μην κυττας.

— Καλά, πές το τής μάνας μου.

— Τώρα που τὰ συμφωνήσαμε δε μου δίνεις ένα φιλάκι;

— Πάγαυε, δε σου δίνω μόνο στον άρραβωνιαστικό μου χρωστώ φιλί.

— Καλά, Δεσποινιώ, σε λίγο θα μου δώσης το φιλί. Γεια σου.

— Στο καλό.

Και ο καθένας επήγε στη δουλειά του. Αυτά κι' αυτά έλέγανε ή γυναϊκες γύρω, γύρω στο πηγάδι. Έμεις από πάνω τ' ακούγαμε και μας επίασε μιὰ περιέργεια και μιὰ συμπάθεια για να γνωρίσουμε αυτούς που θα επαντρεύονταν, ώστε ή καλή μου γυναϊκα με το γλυκό χαμόγελο που είχε πάντα και με τή ζαχαρένια γλώσσά της άρώτησε από τον εξώστη ποτέ θα γίνουν οι γάμοι.

— Τήν Κυριακή, κυρά άρχόντισσα, έίπε μιὰ όλοστρόγγυλη μεσόκοπη. Έγώ είμαι συμπεθέρα στενή τής νύφης.

— Δε θα μας προσκαλέσετε κι' έμεις; άρώτησε παλιν ή γυναϊκά μου.

— Άκούς εκεί! σώνει να μας καταδεχούμαστε.

— Μπα! γιατί όχι.

— Αί! κυρά, έμεις είμαστε φτωχοί.

— Κι' έμεις φτωχοί είμαστε. Μα τί σημαίνει αν είναι κανείς φτωχός; σώνει να είναι τίμιος και καλός.

— Δε σου λέω, σ' αυτό έχεις δικηο. Θα σας φέρουμε το λοιπόν κανέλλα και γαρύφαλα.

Η ήμέρα που έγινε αυτή ή όμιλία ήτανε Τετράδι: τήν Παρασκευή δυο μεσόκοποις γυναϊκες και ο κύρ Λιζς, ένας γελαστός, γελαστός χωρικός με πανωθράκια τής καθημερναίς και φουστανέλλαις τής γιορτάδες, ήρθανε στο σπήτι και μας έζήτησαν. Έμεις άμέσως τους δεχτήκαμε με εύχαρίστησι.

— Άφεντάδες μου, λέει ή μιὰ από τής γυναϊκες, σας φερνουμε προσκαλέσματα με κανέλλα και γαρύφαλα για τους γάμους τής άνεψιάς και του άνεψιού μας και μας δίνουν από ένα στράτσο χαρτί σαν χωνί φκιασμένο γιωμάτο κανέλλα και γαρύφαλλα.

Η μιὰ ήτανε θειά τής νύφης και έρχότανε από μέρος τής μάνας της και ή άλλη θειά του γαμπρού και έρχότανε από μέρος του πατέρα του. ο δε κύρ Λιζς έτυχε να είναι συγγενής και του γαμπρού και τής νύφης.

— Σας εύχαριστούμε, θα 'ρθούμε, έειπε με παιδιατική χαρά ή άγγελόκαρη γυναϊκά μου.

Ύστερα έκαναμε πολλαις όμιλαις για διάφορα πράγματα, έκεράσαμε το συμπεθερολόγι και έφυγε χαρούμενο.

Ο κύρ Λιζς ήτανε επιστάτης του Κώστα Μπιλάλη, ένεικιασθή των μεγάλων χτημάτων τής μακαρίτισσας τής θειάς μου, και γι' αυτό τον έγνωρίζαμε πολύ.

Ήτανε άνθρωπος καλόκαρδος, πρόσχαρος και περιποιητικός και γι' αυτό μας άρεζε ή συντροφιά του. Τον παρακαλέσαμε λοιπόν να έρθη να πάμε μαζί στο γάμο για να μας οδηγή σ' ότι πρέπει να κάνουμε σύμφωνα με τὰ έθιματα του τόπου, για να μη λάχη και κάνουμε καμμιά χωργιατιά ή καμμιά κουταμάρα και γελάει το χωριό μ' έμεις.

— Έγνοια σας, μας λέει ο κύρ Λιζς, μη φοβάστε, εγώ τὰ ξέρω όλα και θα σας οδηγώ. Το Σάββατο, πρώτα ο Θεός, με το βασιλέμμα του ήλιου, θα σας πάω.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ

πρώτα από λάσπη της νύφης και ύστερα του γαμπρού, για να έχετε πώς γίνονται.

Ώστε, καλέ μου άναγνώστη, έχει λιγάκι ύπνο μή ως το Σάββατο, όπου θα μάς πάει ο κύριος Αϊας και θα μάς άρνηθή πώς να κάνουμε για να μάθουμε και σου είπουμε πράγματα περίεργα που θα ίδουμε.

Μά να μη νομίζετε πως από πολύλογια έγγραφα θα έγγραφη στην άρχη, πώς ήμουν τάχα νεότατος και τα λοιπά, γιατί θα ιδήτε το έρχομενο Σάββατο πως έπρεπε να τα γνωρίζετε όλ' αυτά για να νοιώσετε τα πάρα-κάτω παράξενα πράγματα που θα σας πάω.

ΝΙΚ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΝΩΡΙΟΥ ΒΑΛΖΑΚ

ΤΟ ΕΡΥΘΡΟΝ ΠΑΝΔΟΧΕΙΟΝ

[Συνείμια εκ τού αρθ. 27].

«Η επίπλατος επιφυλακτικότης μη' ής ή άσύνετος αυτή εκμισθήρευσίς έγινετο δευτή εκ μέρους των δύο νέων είχαν έγκαρδίασει τον άγαθόν Γερμανόν.

«Ο ξενόδοχος εβούλησε τους τριζιδιαώτας τον ν' άραιρέσσει το στρώμα μιξ των κλινών» είτα, άφου τα πάντα εξαικονομήθησαν, τους εκαληνίκισσε και επήγε να κοιμηθη. Ο έμπορος και οι δύο δούμοι ήστειλόθουν επί της σφάσεως των προσκεφαλαίων των. Ο Ευτύχιος έθηκε την θήκη των χειρουργικών του εργαλείων και την του Γουλιέλμου υπό το στρώμα του, όπως το άνωψόση και άναπληρώση το έλλείπον ύψωμα καθ' ήν στιγμήν, εξ ύπερβαλλούσης προνοητικότητος, ή Βάλενφερ έτοποθετεί την βαλίτζαν του υπό το προσκεφάλειόν του.

—Θά κοιμηθούμε και οι δύο επάνω στην περιουσία μας, σεις εις τα πλούτη σας, εγώ εις την τρούσσα μου! Μένει τώρα να μάθουμε αν τα εργαλείά μου θα βγάλουν και αυτά όσα πλούτη έχετε σεις άποκτήσει.

«Έλπίζετε τα, ειπεν ή έμπορος, Η εργασία και ή χρηστότης τα πάντα καταρθώνουν, άλλ' έχετε ύπομονήν.

«Μετ' ου πολυ ή Βάλενφερ και ή Γουλιέλμος άπεκοιμήθησαν. Είτε διότι ή κλίνη ήτο πολυ σκληρά, είτε διότι ή ύπερβαλλουσα κόπωση τών προύκαλεσεν ύπνιον, είτε εκ μοιραίας ψυχικής διαθέσεως, ή Ευτύχιος Μανών έμεινεν άγρυπνος.

«Αί σκέψεις του έλαβον άνεπισητήτως κακήν τροπήν. Έσκέθη άποκλειστικώς όλας εις τας εκατόν χιλιάδας φράγκων επί των όποιων ύπνωσεν ή έμπορος. Δι' αυτόν, εκατόν χιλιάδες φράγκων ήσαν περιουσία κολοσσία. «Ηρχισε να τας διαθέτη φανταστικώς κατά μισούς τρόπους διαφόρους, έκαινε με το ποσόν αυτό σχέδια άνειρώδη, όμοια με τας μακαρίας άνειροπολήσεις τας όποιάς κάμνομεν κατά τας στιγμάς τας προηγούμενας του ύπνου, καθ' ήν όραν αί εικόνες γεννώνται συγχε-

χυμέναι εν τή αντίληψει ήμών, και ότε πολλάκις, ως εκ της νυκτερινής σιγής, ή σκέψις προσκτάται έντασιν μαγικήν. Έπραγματικώς τους πόθους της μητρος του, ήγόραζε τα τριάκοντα στρέμματα του λευμώος, ένυμφετο μίαν δεσποινίδα του Μπωβιά, την όποιαν ως εκ της δυσαναλογίης της περιουσίας των ουδέ καν να σκέπτεται ίδικαιούτο προς το παρον. Έδημιούργη με το ποσόν αυτό βίον όλον άπολυτισίαν και διέβλεπον έαυτόν εύτυχη, πατέρα οικογενείας, πλούσιον, εύπόληπτον εν τή επαρχίη του, ίσως δε και δήμαρχον του Μπωβιά. Η πικαρδική του κεραλή εξήπτετο, ανεξήτησε τα μέσα δι' ών να μεταβάλη τας χυμείρας του εις πραγματικότητας. Μετά θερμής ζήσεως ήρχισε να σχεδιάζη θεωρητικώς το έγκλημα. Και εν ή άνειροπόλει τον θάνατον του έμπορου, έβλεπεν έναρχως τον χρυσόν και τους αδάμνους, και εκ της θέας των οι ήσθαλμοί του έθαμβούοντο. Η καρδια του επάλλεν. Αί σκέψεις του αύτά ήσαν ήδη άνομορβόλως εγκλημα. Δελεασθείς υπό του χρυσού, έμεινθη ήθικώς υπό δελοφρονικών λογικευμάτων. Έσκέθη αν ή πτωχός αύτός Γερμανός ήτο άνάγκη να ζή, και τον υπέθεσεν ως μηδέποτε ύπάρξαντα. Έν συντόμω, συνείλαθε το εγκλημα κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίση την άτιμωρησίαν του. Η έτέρα όχθη του Ρήνου ήτο καταλειψμένη υπό των Αυστριακών ήπάρχων ύποκάτω των παρεθρον πλουσίον και αυτών ήδύνατο να κόψη τον λαμόν του ανθρώπου τούτου, να τον ρίψη εις τον Ρήνον, να σωθή φεύγων δια του παραθύρου με την βαλίτζαν, να προσέρη χρυσόν εις τους ναύτας και διαβή εις Αυστρίαν. Υπελόγησεν ακόμα και τον βαθμόν επιτηδεύτητος, ήν έκείνητο περί τον χειρισμόν των χειρουργικών του εργαλείων, όπως αποκόψη την κεραλήν του θυμάτος του κατά τρόπον ώστε να μη έκβάλη την έλαχίστην κραυγήν.

Ένταύθα, ή κύριος Τάλλερ έσπόγγισε το μέτωπον και επεν εν άκούη ποτήριον υδατος.

«Ο Ευτύχιος ήγήθη βραδέως και δίχως να κάμη τον παραμυχρόν θόρυβον.

«Βέβαιος ότι ουδένα άφύπνισεν, ένειδίθη, διέθη εις το έστιατόριον είτα, με την μοιραίαν εκείνην αντίληψιν με την όποιαν ή άνθρωπος εύρίσκειται άίφνιδως προαισιμένος, με την δύναμιν εκείνην άτενεργείας και θελήσεως, ής ουδέποτε στερούνται ούτε οι δεσμώται ούτε οι εγκληματίαι κατά την έκτέλεσιν των σχεδίων των, άπήλλαξε των ήλικων τους στήρους μολούς, τους εξέβαλεν άθουβώς από τας όπάς, τους έτοποθέτησε παρά τον τοίχον και ήνοιξε τα φύλλα του παραθύρου, πείζων αυτά δια να κατασπαράξη τον τριγμόν των στραγγίγγων.

«Η σελήνη, ριψάσα την όχράν της λάμπει επί της σκηνης αύτης, τω έπέτρεψε να διακρίνη άσθενώς τα άντικείμενα εν τώ θαλάμω, όπου έκαιμάντο ή Γουλιέλμος και ή Βάλενφερ. Έκει μοί ειπεν ότι έστάθη προς στιγμήν. Οι παλμοί της

καρδιας του τόσοσ ήσαν σφοδροί, τόσοσ βαθείς, τόσοσ ήχηροί, ώστε τον έκαιον να σφυρακιάσει επείτα, έροβείτο μήπως δέν δύνηθη να όρση μετά ψυχραιμίας: αί χείρες του έτρεμον και οι πόδες του τω έσύνετο ότι έσπυρίζοντο επί άνημένων άνθρακων: άλλ' ή έκτέλεσις των σχεδίων τόσοσ έσπέροτο υπό επιτυχίας, ώστε διέβλεπεν εύός τι παροτρύνσεως εις την ταύτην έννοιαν της τύχης.

«Ηνοιξε το παράθυρον, επέστρεψεν εις το δωμάτιον, έλαβε την θήκην των εργαλείων του, εξέλεξεν εν αύτῃ το καταλληλύτερον εργαλείον προς τέλεσιν του εγκλήματος του.

«—Όταν επλησίασα εις το κρεβάτι, μοί ειπεν, ένπιστεύθη τον έαυτόν μου εις τον Θεόν.

«Καθ' ήν στιγμήν άνύψου τον βραχίονα, ευγεντρών όλας του τας δυνάμεις, φωνή τις ένόμοιμος τον άνεχετίσσε και τω έσανή ότι άείκονε φώς. Έρριψε το εργαλείον επί της κλίνης του, έφυγε δραμαίως εις το έτερον δωμάτιον και επήγε να τοποθετηθη πρό του παραθύρου.

«Έκει συνέλαθε την βαθύτεραν σφυκιαν δι' έαυτόν και άίσθησόμενος ου ήπτον την άρετήν του κλονίζουμένην, οροούμενος δε προσέτι μη υποκύβη εις το δέλεαρ, εύτινος ήτο λαια, επήδησε ζωηρώς έξω εις τον όρόμιν και ήρχισε να περιδιάβαζη κατά μήκος του Ρήνου, σιναί φρουραν πρό του πανδοχείου. Πόλλοις έθνησν προς την Άνδρονάγην κατά τον έσπευσμένον περιπάτον του: άλλις πάλιν τα βήματά του έφρον αυτών προς την κλίτην, δι' ής είχε καταβή όπως φθάση εις το πανδοχείον. Άλλ' ή σιγή της νυκτός τόσοσ ήτο βαθεία, οι σωλοί της οικίας τόσοσ ήσύχαζον, ώστε από καιρού εις καιρόν έχανε την θέαν του παραθύρου, το όποιον ειχεν άρτήσει άνοιχτόν.

«Ο σιστός του ήτο να κρασθή και προκάλεσ τον ύπνον. Έν ταύτοις βαδίζων ουτω υπό ουρανόν δικαίη και θεουμάτων τους ώραιούς του άστέρας, επηρεασθείς άσκούτως ίσως υπό του άχνού άέρος της νυκτός και υπό του μελαγχολικού ούχθου των κυμάτων, περιήλθεν εις ρεμβασμόν, όστις τον επανέρσε βραβυμίας εις ύμεις ίδείας ήθικης.

«Το λογικόν απέληξεν εις το να δικαίση εξ ήλικούηρου την στιγμιαίαν αύτην φρενιτιδα.

«Αί όδηγίαι της άνατροφής του, τα θρησκευτικά παραγγέλματα και ίδιως, μοί ειπεν, αί εικόνες του λιτού βίου, έν διήγεν εις τότε υπό την πατρικήν του στέγην, κατενίκησαν τας κακάς του σκέψεις.

«Όταν επέστρεψε, μετά μικρόν συλλογισμόν, υπό την γρηθείαν του όποιου ειχεν άρειθη παρά την όχθην του Ρήνου, άκουμβών επί όγκώδους λίθου, ήτο εις θέσιν, μοί ειπεν, όχι να κοιμηθη, αλλά να μένη άρόβως άγρυπνος πλησίον έκαστομμυρίου.

ΕΛΛΗΝΟΣΑΛΕΝΤΙΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ⁽¹⁾

Κείμενον.

Μετάφρασις.

Ών ήφερα τι πιάννω πεττερά
Ύεν έρμάζαμο μά κανέ τζαιρό·
Τι έ πεττερά τρώει τζαι πούρον λέει,
Ούέννει στην γετονία τζαι σε βανδιέει·
Τι έ πεττερά τρώει τζαι πούρου πίννει,
Ούέννει στην γετονία τζαι σε διασειρνει.

Έτάρσασε νά πάμε ές τη φσηνία,
Λάργα άττη Καλημέρα να στασή,
Τζαι έμένα τόσ μου' κ'άν' ουση καρδία,
Μου' τζαιάτο σά λουμέρα δανατή·
Τζαι έμένα του'α καρδία τότε μου κ'άν,
Τι πῆστε' τζ' είχες' π'οντα τι σου' ε' πάει.

Τζαι οῦμμε οῦμμε πάντα σου' μου' λέει·
Τζαι οῦμμε οῦμμε, τζ' εν' εν' οῦμμε μά·
Τζαι οῦμμε οῦμμε, τζαι σου' με τραδέει·
Τζαι οῦμμε οῦμμε, τζαι ο' τζαιόσ άπάει.
Ύα μου' τέλης καλό, σου' ε' με τραδέει,
Ύα μου' τέλης κακό πιάννει' τζαι πάει, ...
Τζαι 'δ'ω φερούτα μένω που' ε' πιστέει',
Τζαι σου' καλό εν' εῖς εῖς τι σου' πάει.

Ε τούττουρα που' χάννει 'η κουμπανία,
Μανεχέλλα τι ποει μακραίο τζαιρό·
Λείεν ε' καννει μα τ' άλλα πουλλία,
Μάγκου καύζει σ' άρογουλο χλωρό.
Τζεινῖ' της τούττουρα της κ'άν ε' καρδία,
Τζ' ε' πίννει αν δέν ε' τρουόδο το νερό.
Τζαι σου' τζεινῖ της τούττουρα ε' να κάμη,
Μά μία καρδία καμένη ε' να πεσάνη.

Σώζει σχιστεί το μάμοραο για' μ'βιδδια,
Τζαι να μουτεύση ε' γη, τι 'δ'ω' ε' μουτέω·
Όλο το γένο να γουριση φίδια,
Τζαι όλα πάνου σε μένα τι' ε' μουτέω·
Με σωζουν βάλλει μέσα στα' ψαλιδια,
Κόμματα να με κάμου τι ε' μουτέω·
Με σωζου κάμη πούργουλα τζαι χῶμα,
Τι 'δ'ω ε' το 'δ'σανδουνέω' ουτι' όρη οσωμα.

Ύαν ήφερα πῶς θα πάρω πεθερά,
Δέν θα παντρευόμουν ποτέ, ποτέ·
Γιατί ή πεθερά τρώει και μουμουριζει,
Βγαίνει στη γετονία και σε φαναρώνει.
Ύη πεθερά τρώει και πίννει,
Βγαίνει στη γετονία και σε κακομελετάει.

Έφυγες και πῶς στην ξεντειά
Να μέινης μακρου' απ' την Καλημέρα,
Κ' έμένα τότες κανκε ή καρδία
Σάν άδουστη φωτιά μεγάλη.
Έμένα τότες κανκε ή καρδία
Γιατ' έφυγες και μουπες πῶς δέν θα φύγης.

Ναι, ναι εῖσ' μου' λες πάντα,
Και ναι, ναι, αλλά ποτέ δέν εῖνε ναι·
Και ναι, ναι και σ' με πεζογελῶς
Και μ' αυτό το να, ο καιρός περνάει.
Ύαν μου' θέλης καλό, δέν θα με γελάση·
Κι' αν μου' θέλης κακό, θα φύγης·
Κι' εγώ θα μένω πληγωμένη' αρειά,
Τῶσο που' δέν το φοντάζεσαι,
Και σ' καλό δέν θαύσης εκεί που' θα πῶς.

Ύη τρυγόνα που' χάνει το ταῖρι της
Πηγαίνει μόνη της πολύν καρό·
Δέν σμίγει με τ' άλλα πουλλία·
Όυτε κάθεται σε χλωρό δεντρού.
Γιατί της κατακάνκε ή καρδία
Και ποτίζεται σε θολό μόνο νερό.
Και σ' την τίχη της τρυγόνας θάχης
Και θα πεθάνης με την καρδιά καμμένη.

Μπορεί και το μάμοραο να σισθῖ από τη ζύλια
Κ' ή γῆ ν' αλλάξη, εγώ όμως ποτέ!
Μπορεί και κομμάτια να με κάμου με ψαλιδια,
Όμως ποτέ δέν θ' αλλάξω.
Όλος ο κόσμος κι' αν γίνη φείδη
Και χυμήξουν επάνω μου, ποτέ δέν θ' αλλάξω.
Και στάχτη και χῶμα μπορεί να γενῶ,
Άλλά ποτέ δέν θα σε παραιτήσω.

(1) Τα πέντε αυτά τραγουδιάκια άποσπόμενα από την 'Ελληνοσαλεντινήν συλλογήν του άαρεπούς φίλου κ. Παλοόμπου, την μέλλουσαν μετ' άλλων να ῖδη τό φῶς κατά φυλλάδια.

N. I. ΛΑΣΚΑΡΗ & M. Δ. ΓΙΩΝΝΟΥΚΑΚΗ

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

Οι άνδρ., ΕΥΛΑΛΙΑ και ΜΑΚΡΙΔΗ.

Ο
ΓΑΜΠΡΟΣ ΜΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΡΕΙΣ

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Και τού έλεψε κι' όλην τήν νομισματικήν συλλογήν του ... (Τῷ Στίγκκιον). Άγαπάτε τ' άρχαία νομίσματα ;

ΣΤΙΓΚΚΙΟΝ. Ά! όχι και τόσο ... Προτιμῶ τὰ νεώτερα ... Άλλά pardon μιὰ στιγμή, πηγαίνω νά ιδῶ τήν Μπέττυ.

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Έλευθερα ... ελεύθερα !

ΣΤΙΓΚΚΙΟΝ. (Έξερχόμενος διά τῶν βάθους. Ίδιῶ). Κακά τήν έχω, και νά μή θέλῃ νά βγάλῃ τὸ collier ἢ πεισματάρα !...

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ, ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ και εἶτα ΡΙΤΑ, ΜΠΕΤΤΥ και ΜΑΚΡΙΔΗ

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Λοιπόν ... Τι λές ; Θάρθῃς νά κάνωμε ἓνα μπεζίκι ;

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Οὐρ ! γυναικεῖο παιγνίδι ... Άν δέν άρχίσει ὁ μπακαρᾶ.

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Νά κάνωμε ἓνα ἑκαρτέ ...

ΜΠΕΤΤΥ. (Εἰσερχομένη διά τῶν βάθους και ἀκολουθομένη ἄπὸ τῆς Ρίτας και τῶν Μακρίδῃ). Νά, τώρα νά ρωτήσωμε τὸν Άνρι ... (Βλέπονσα ὅτι ἀποσιιάζει). Μπᾶ !...

(Ὁ Βαρδουκλῆς, ὁ Πρωτονοτάριος και ὁ Μακρίδης χαιρετῶνται).

ΡΙΤΑ. Δέν εἶναι ἐδῶ ... (Τῷ ἀδελφῷ της). Μά νά, καυμένη Χρῆστο ... ἓνα κολλιέ σάν τῆς Μπέττυς νά μου πάρῃς ...

ΜΑΚΡΙΔΗΣ. Κλά, νά σοῦ πάρω ... μά πού νά τὸ βροῦμε ...

ΜΠΕΤΤΥ. Καλε νά ρωτήσωμε τὸν Άνρι ... (Τῷ Ρίτα). Και εἶδες, καυμένη, δέν ἤθελε νά τὸ βάλω.

ΜΑΚΡΙΔΗΣ. Τι ἰδέα εἶν' αὐτὴ πάλι. Εἶναι τόσο ὠραῖον !...

ΜΠΕΤΤΥ. Εἶρω κ' ἐγώ !...

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Άν εἶναι ἀληθινὰ αὐτὰ τὰ νομίσματα, ζῆρετε, εἶναι πολὺ σπάνια ...

ΜΑΚΡΙΔΗΣ. Τὰ βλέπεις, κυρία Ρίτα ;

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Ά! Άν ἦταν δυνατὸν νά βροῦμε κάποιον λωποδύτην, πού ἔκλεψε μιὰ ὀβολοκλήρον νομισματικὴν συλλογήν στήν Άγγλία ...

ΜΑΚΡΙΔΗΣ. Ά, ναι ! τὸ εἶδα πρὶν στήν «Παλιγγενεσία».

ΣΤΙΓΚΚΙΟΝ. (Διά τῆς ἀριστερᾶς θύρας). Ἀκόμη ... Τι διάβολο ! ὅλοι τήν διαβάζουσι αὐτήν τήν «Παλιγγενεσία» ;

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Ἐκεῖ μέσα θά ἔχει και τέτοια χρυσά ... (Τσίτων τὸ οὖς). Ά ! άρχίζει ὁ χορός.

ΕΥΛΑΛΙΑ. (Διά τῶν βάθους εἰσερχομένη ἄπὸ τῶν βραχίονος τῆς Μακρίδῃ). Καλε ἐδῶ εἶσθε ; Δέν άκούτε ;

ΜΑΚΡΙΔΗ. Τὸ βάλῃς άρχίζει ... (Τῷ ἰδίῳ τῷ). Ἐλα, Χρῆστο ... Δός τὸ χέρι σου ἰστίην Μπέττυ ... Μή χάνετε τὸν καιρὸν σας ... (Τῷ Ευλαλία). Χορεύει ἓνα μπαστόν ὁ Χρῆστος !...

(Ὁ Χρῆστος προσφέρει τὸν βραχίονά του τῇ Μπέττυ).

ΜΠΕΤΤΥ. (Έξερχόμενη μετ' αὐτοῦ). Εὐχαριστος.

ΕΥΛΑΛΙΑ. (Ίδιῶ). Μυρ !... Θά χορεύῃ μετ' ὁ γιὸς τῆς Μακρίδαινας !...

ΡΙΤΑ. Ά! τί ὠραῖον βάλῃς ... (Τῷ Βαρδουκλῇ). Κύριε Βαρδουκλῆ ... Δέν μποῦ προτείνετε νά με χορεύσετε ;

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Μὲ μεγάλην μου λύπην, όχι ... Δέν χορεύω ! Ἐξακολουθεῖ ν' ἀγαγιώσῃ τὴν ἑφημερίδα σου.

ΡΙΤΑ. (Τῷ Πρωτονοταρίῳ). Τότε ὁ κληρὸς ἔπεςε σέ σὰς.

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. (Άμυρόμενος). Ἐγώ ... ἐγὼ νά σας χορεύσω βάλῃς !... ὦ! ὦ! Μά ἀκριτὰ σας ἔχόρευσα ὅταν ἦσθε μικρὸ ἰστά γόνατά μου.

ΡΙΤΑ. Ἀλήθεια ; Δέν θυμοῦμαι.

ΕΥΛΑΛΙΑ. Τοῦλάχιστον νά τήν ὀδηγήσετε ἰστίην σάλαν

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Ἄς εἶναι. (Δίδει τὸν βραχίονά του πρὸς τὴν Μπέττυ και τὴν ὀδηγεῖ διά τῶν βάθους).

ΕΥΛΑΛΙΑ. (Πρὸς τὸν ἀδελφόν της). Λάμπρο, δέν ἔρχεσαι και σὺ ; (Ὁ Βαρδουκλῆς προσηλωμένος ὡρ εἰς τὴν ἀνάγκωσιν του δέν ἀπαρτᾶ). Οὐρ ! ξενουσιὰ πού τήν ἔχει !... (Τῇ κυρίῳ Μακρίδῃ). Πάμε κ' ἐμεῖς νά βλέπωμε ... Γκούγ ! γκούγ !

ΜΑΚΡΙΔΗ. Κρουωμένη, βλέπω, εἶσαι.

ΕΥΛΑΛΙΑ. Ά! όχι, δέν εἶναι τίποτα.

ΜΑΚΡΙΔΗ. Μά ὁ βήχας αὐτός ;

ΕΥΛΑΛΙΑ. Εἶναι βήχας ... comme il faut.

(Εἰσερχεται μετὰ τῆς Μακρίδῃ εἰς τὴν ἀθουσαρ τοῦ χοροῦ).

ΣΤΙΓΚΚΙΟΝ. (Άπὸ τῆς πρὸς τ' ἀριστερᾶ θύρας ἰδιῶ). Ἐλα, λοιπόν, ζεκουμπίσου και σὺ !

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. (Έγαρόμενος). Ἐπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ !... Σάν πολὺ χονδρὴ εἶναι αὐτὴ ἡ ὑποψία, μά ... ἄς πάω τώρα στὸν μπακαρᾶ και βλέπωμε !

(Έξέρχεται διά τῆς πρὸς τὰ δεξιᾶ θύρας, ἀφοῦ ἀγίσῃ τὴν «Παλιγγενεσία» ἐπὶ τῆς τραπέζης).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ

ΣΤΙΓΚΚΙΟΝ μόνος, κατόπιν ΠΑΝΤΕΛΗΣ

ΣΤΙΓΚΚΙΟΝ. (Ὁσμῶν πρὸς τὴν τραπέζαν ἐφ' ἧς ἡ ἑφημερίς). Ά! μ' αὐτὴ ἡ «Παλιγγενεσία» μου παρμπήκε ἰστίην μύτη !... (Τὴν καταξοσίζει). Πού ἰστίην διάβολο βρεθῆκαν ὅλαις ἰδῶ μέσα, δέν μποροῦ νά καταλάβω ... Λές κ' εἶναι ἡ

Λερίκις Ἰδρᾶ ... μιὰ ξεσχίζω και ἄμέσως ξεφυτρώνουν τρεῖς !... (Έγῶ ἔξέρχεται διά τῆς δεξιᾶς θύρας τῆς θύρας, εἰσερχόμενος ὁ Παντελής διά τῶν βάθους, τὸν βλέπει μετ' ἑκπληξίως).

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. (Κρατῶν τὴν λεγρόφημα και ποιλῶν τὴν «Παλιγγενεσία»). Μπᾶ ! σέ καλὸ του !... Πάλι μετ' ἡν «Παλιγγενεσία» τ' ἔβαλλῃς !... Μνήσθητί μου, Κύριε !... Νά, πού ἔσραξ και ἄλλαις γιὰ τὸ ξέθωμά κ' ... Μά τί νάχη !... Βρέ, μπᾶς κ' εἶσαι ἀντιπολιτευόμενος τοῦ πεθεροῦ σου !... Μίγας εἶσαι ... διαβόλε !...

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Π. Ν. ΕΛΗΣ και Β. ΒΑΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΑΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. (Εἰσερχόμενος βλέπει τὸν Παντελῆ ποιῶντα τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ). Βρέ, Παντελῆ, τί ἔπαθες και σταυρολογεῖσαι !...

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. (Μεταστρεφόμενος ἑκπληκτος). Μπᾶ ! τὸ ἴσγος σου εἶσαι, κύρ Φωκίον !... Δέν μποροῦ νά καταλάβω τί ἔπαθῃ ὁ γαμπρός μας και ρίχτηκε ἰστίην «Παλιγγενεσία» και τήν ἔκανε κομμάτια!

ΒΑΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἄ! και μ' αὐτὸ τι ;

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. Μά ἔσγισε και μιὰν ἄλλη προτήτερα ... Κ' ἄν με ἰδῇ τώρα ἐμένα πού ἔχω ἓνα σωρὸ ἐδῶ, δέν ζῆρω κ' ἐγὼ τί μπορεῖ νά μου κάνῃ !... Χωρὶς ἄλλο, τὸν ἔχει πιάσει κάτι ...

ΒΑΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Λές ;

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. Μυρ !... Ἐῖρω κ' ἐγώ!

ΒΑΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. (Βλέπει τὸ τηλεγρόφημα ὅπερ κρατεῖ ὁ Παντελής). Κι' αὐτοῦ τί κρατεῖς ;

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. Ά! εἶναι τηλεγρόφημα γιὰ τὸν κύριον Πρωτονοτάριον ... Τὸν εἶδατε πού εἶναι ;

ΒΑΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Μέσα ἰστίην παιγνίδι, μου φαίνεται ...

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. Μέσα ; Ἄς πάω νά τὸν εἶρω ... (Κινεῖται ὅπως ἐξέλιθ).

ΒΑΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Γι' ἄκουσε ἰδῶ. Μοῦ δίνεις μιὰ «Παλιγγενεσία» ;

ΠΑΝΤΕΛΗΣ. Εὐχαριστῶς γιὰ μείρασμα τῆς ἔχω. (Τῷ δίδει ἐν φύλλον και ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΒΑΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ, ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ ΕΥΛΑΛΙΑ και ΜΑΚΡΙΔΗ και εἶτα ΠΑΝΤΕΛΗΣ

ΒΑΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. (Μόνος). Τὸ βέβαιον εἶναι πὺς πολὺ σαστισμένον τὸν βλέπω ἀπόψε τὸν κύριον Στίγκκιον ! Ὑποπτεύωμαι κάτι, μά πάλι σάν πολὺ χονδρὸ μού φ ἰνεται. ἴσως ἡ «Παλιγγενεσία» ...

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. (Δειδόμενος). Δέν ἐννοσὺν ν' άρχίσουν ἄκουμα μπακαρᾶ, οἱ βλάκες !... (Τῷ Βαρδελουποῦλῳ). Μπᾶ ! ἐδῶ εἶσαι, Φωκίον ; Μά τί, δέν χορεύεις ;

ΒΑΡΔΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐχόρεψα λιγάκι.

(Άκολουθεῖ).